

ОБЩИНА ГУРКОВО

Приложение 3

Годишен план за паша

за стопанската 2025/2026 година

Приет с Решение № 183 от 31.01.2025 г. по Протокол № 16 на ОбС - Гурково

I. ОСНОВАНИЕ

Настоящият Годишен план за паша за стопанската 2025/2026 година е разработен на основание чл. 37о, ал. 4, т.1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ), съгласно който същият се изготвя ежегодно и се внася за разглеждане и приемане от Общински съвет.

II. ОБХВАТ

Годишният план за паша посочва годишното ползване на мерите и пасищата от Общински поземлен фонд в населените места на територията на Община Гурково, като определя размера и местоположението на мерите и пасищата за общо и за индивидуално ползване и правилата за ползването на мерите и пасищата на територията на общината на основание чл. 37о, ал. 1, т. 1 и т.2 от ЗСПЗЗ.

III. ЦЕЛ

Целта на плана е да се подобри стопанисването, контролът и редът за ползването на мерите и пасищата, общинска собственост, както да се повиши положителното въздействие върху околната среда, спазвайки добрите селскостопански практики и се създадат по-добри условия и практики за развитие на животновъдството в Община Гурково.

IV. СПИСЪК С РАЗМЕРА И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ ОТ ОБЩИНСКИ ПОЗЕМЛЕН ФОНД НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГУРКОВО

Мерите, пасищата и ливадите, включени в списъка по **Приложение № 1** са имоти възстановени на община Гурково с решение на Общинска служба земеделие гр. Мъглиж в съществуващи стари реални граници по план за земеразделяне и включени в Протоколни решения по землища, като са определени имотите за общо и индивидуално ползване на територията на Общината.

V. СПИСЪК С ДАННИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ ИЛИ ТЕХНИ СДРУЖЕНИЯ, ОТГЛЕЖДАНИТЕ ОТ ТЯХ ПАСИЩНИ ЖИВОТНИ, НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГУРКОВО

На основание чл. 37о, ал. 5 и ал.6 от ЗСПЗЗ е приложен списък с данни за земеделските стопани и техни сдружения, регистрирани като юридически лица и отглежданите от тях брой и вид пасищни животни на територията на Община Гурково, съгласуван от Областна дирекция по безопасност на храните Стара Загора, **Приложение №5**.

VI. ПОЛЗВАНЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ПАСИЩА И ЛИВАДИ ОТ ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД

1. Общинският съвет определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците размера и местоположението на мерите, пасищата и ливадите за общо и за индивидуално ползване в зависимост от броя и вида на отглежданите пасищни животни на територията на община Гурково.

Списъкът на мерите, пасищата и ливадите за индивидуално ползване с категории се обявяват в общината и се публикуват на интернет страницата на общината в срок до 1 март.

По смисъла на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/ „общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери, пасища и ливади, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

2. Ежегодно, в срок до **10 март** собствениците и ползвателите на животновъдни обекти заявяват писмено желанието си за ползване на пасищата, мерите и ливадите с подаване на заявление **/по образец/** до кмета на общината, към което се прилагат документи, определени и в правилника за прилагане на закона. Заявлението се подава лично или по пощата и се регистрира в общинска администрация. Заявлението съдържа информация за броя на регистрираните в Интегрираната информационна система на БАБХ пасищни селскостопански животни по видове и заявяване начина на ползване на пасищата, мерите и ливадите – индивидуално, при условията на общо ползване или чрез сдружение.

3. На територията на община Гурково се назначава комисия в състав: от петима редовни членове, един от които – правоспособен юрист, и двама резервни членове. В състава на комисията се включват представители на общинска администрация, един от които е правоспособен юрист и ветеринарен лекар /обсужващ ветеринарния участък/. Участието на ветеринарните лекари се съгласува с директора на ОДБХ.

Назначената комисия, определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ и разпределя имотите за землището на общината. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до **1 май**.

4. Комисията определя и маршрутите на придвижване на животните в землището на община Гурково, които следва да се спазват от всички ползватели на пасищата, мерите и ливадите при отвеждане на животните на паша. При неспазване на маршрутите за придвижване на селскостопански животни до местата за паша и водопоите се налагат санкции, съгласно Наредба № 1 на община Гурково.

5. Постъпилите заявления ежегодно се разглеждат на заседание на Комисията, свикано от кмета на община Гурково, като се изготвя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до **01 май**. Комисията заседава при наличие на обикновено мнозинство. Всички решения се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.

Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правнооснование пасища, мери и ливади, но не повече от 10 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

6. Ежегодно приеманите годишни планове за паша и ползване на сено се допълват с общински мери, пасища и ливади.

7. Пашата на селскостопанските животни да се извършва в светлата част на денонощието.

8. Собствениците и ползвателите на животновъдни обекти и/или техни сдружения, които кандидатстват за индивидуално ползване на пасищата, мерите и ливадите сключват договор за наем или аренда с Кмета на общината, съгласно чл. 37и, ал. 12 от ЗСПЗЗ.

9. При извършване на проверки за спазване на условията по сключените договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд:

9.1. Кметът на общината или оправомощени длъжностни лица, извършват ежегодни проверки за спазване на условията по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ, обективирани в сключените договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд.

9.2. Спазването на условията по т. 9.1 се установява въз основа на изготвена и предоставена от БАБХ официална справка за всички регистрирани към 1 февруари на текущата година в Интегрираната система на БАБХ:

А: животновъдни обекти

Б: собственици или ползватели на регистрирани животновъдни обекти

В: пасищни селскостопански животни в животновъдните обекти

9.3. когато при извършване на проверките се установи, че:

А: В животновъдния обект броят на регистрираните пасищни селскостопански животни е с над 30 на сто по-малък от броя им към сключването на договорите за наем или аренда, договорите се изменят, като площта се определя в съответствие с процентното намаление на броя на животните;

Б: В животновъдния обект няма регистрирани пасищни селскостопански животни, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината, съответно директора на областната дирекция "Земеделие";

В: е настъпила промяна на условията по чл. 37и, ал. 1, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината, съответно директора на областната дирекция "Земеделие";

Г: е заличена регистрацията на животновъдния обект в съответното землище, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината, съответно директора на областната дирекция "Земеделие".

9.4. Договорите за наем или аренда по т. 9.1 не се смятат за правно основание съгласно чл. 41, ал.1 от Закона за подпомагане на земеделските производители, когато при извършване на проверките се установи, че са налице основания за прекратяването им.

9.5. В случаите по т. 9.4 съответната общинска служба по земеделие отписва имотите от регистъра на договорите за аренда и наем по чл. 49, ал. 1, т. 6 от Наредба 49 от ноември 2004 г. за поддържане на картата на възстановената собственост и уведомява кмета на общината – за имотите от общинския поземлен фонд.

9.6. Условието по т. 9.2, б. „А“, т. 9.3 и т. 9.4 не се прилагат за част или всички селскостопански пасищни животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, които са засегнати от тежко природно бедствие или епизоотии.

10. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените по реда на т. 5 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до **1 юни**. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по т. 5. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

11. Протоколът по т. 3 или по т. 10 се обявява в общината и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпореди друго.

12. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението по т. 10 в съответното и съседни землища, по заявление от правоимащото лице в срок до **10 юни**, комисията по т. 3 предоставя служебно на министъра на земеделието, храните и горите или оправомощено от него лице протоколите по т. 3 и/или т. 10 и копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

13. Директорът на областната дирекция "Земеделие" назначава комисия, в състава на която се включват представители на общинските служби по земеделие и на областната дирекция "Земеделие". Комисията разпределя допълнително необходимата за всеки кандидат площ по реда на т. 5 в съответното и/или съседни землища и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите от държавния поземлен фонд в срок до **1 юли**. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок.

14. Протоколът по т. 13 се обявява в кметството и в сградата на общинската служба по земеделие и се публикува на интернет страницата на общината и на съответната областна дирекция "Земеделие". Протоколът може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпореди друго.

15. Въз основа на протоколите на комисиите по т. 3 и т. 13 кметът на общината, сключва договори за наем или аренда по цена, в размер на средното годишно рентно плащане за съответното землище. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. Договорите съдържат данните по чл. 37и, ал. 1, 4, 6 и 7 от ЗСПЗЗ и се регистрират в общинската служба по земеделие.

16. Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на

пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Търговете се провеждат от кмета на общината – за земите от общинския поземлен фонд. Договорите се сключват за една стопанска година.

17. Останалите след провеждане на търга по т. 16 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в ППЗСПЗЗ. Договорите се сключват за една стопанска година.

VII. ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА

1. Кмет на Община:

1.1. Ръководи и контролира изпълнението на мероприятията по стопанисване и управление на мерите и пасищата от Общинския поземлен фонд на територията на общината, съгласно ЗСПЗЗ;

1.2. Упълномощава длъжностни лица за провеждането на конкретни процедури и мероприятия в изпълнение изискванията на закона;

1.3. Изисква от кметовете на кметства и кметските наместници на населени места, спазването на разписаните правила по отношение ползването на мерите и пасищата на територията на съответното кметство /населено място/.

2. Главен експерт „Земеделие и екология“

2.1. Отговаря за актуализацията на плана;

2.2. Съдейства и подпомага собствениците на животни в населените места по изпълнението на плана;

2.3. Изготвя договорите за ползване на мери и пасища от Общинския поземлен фонд;

2.4. Води регистър на сключените договори и следи техните срокове.

3. Кметовете на кметства и кметски наместници:

3.3. Организируют и контролират мероприятията по поддържане на мерите и пасищата в добро земеделско и екологично състояние.

3.1. Кметовете и кметските наместници на населените места да уведомяват всички жители, отглеждащи животни за лична консумация за определените за общо ползване общински пасища и мери. Писмено уведомяват пастирите на стадата в кои пасища ще се извършва пашата на общите стада.

3.2. Кметовете и кметските наместници на населените места да предоставят периодична информация на ползвателите относно необходимите мероприятия по поддържане и опазване на мерите и пасищата при настъпила промяна.

3.3. Кметовете и кметските наместници на населените места определят местоположението на прокарите и полските пътища на територията на съответното землище, които следва да се спазват от всички ползватели на пасища и мери. Списъкът се заверява от кмета или кметският наместник с подпис и печат и се предоставя на ползвателите на земеделски земи.

VIII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

При изпълнение на плана, Общинска Гурково взаимодейства с: Общинска служба по земеделие – Мъглиж, Областна дирекция по безопасност на храните - Стара Загора. Взаимодейства и с регистрираните земеделски производители и сдружения на територията на Община Гурково.

IX. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА

Финансовото осигуряване на плана се постига чрез:

Наемите за ползване на мери и пасища, общинска собственост постъпват в приход на бюджета на община, съгласно чл.37к, ал.2 ЗСПЗЗ и се разходват по решение на Общинския съвет.

Финансиране по проекти - Общинска администрация –и/или ползвателите на мерите и пасищата могат да кандидатстват по европейски програми и схеми за средства, с цел подобряване екологичното им състояние.

Планът е приет с Решение № 183/31.01.2025 г. на ОбС - Гурково.

Приложение №2

Правила за ползване на мерите и пасищата от общинския поземлен фонд на територията на Община Гурково (изготвени съгласно чл. 37о, ал.2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи)

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Гурково са изготвени съгласно изискванията на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи чл.37о, ал.2. Правилата имат отворен характер и се актуализират в зависимост от конкретните условия и нормативната уредба.

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

1. Дългосрочно опазване на пасищата на територията на Община Гурково, опазване на биологичното разнообразие с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.

2. Установяване на контакти и взаимодействие на ниво населено място със земеделските стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, на възможен екологичен ефект и икономически растеж на района.

3. При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на земеделските стопани, отглеждащи животни с цел стабилизиране на икономическото им състояние и утвърждаване на животновъдството като фактор за развитие на населеното място.

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ

A.Пасища, мери и ливади за индивидуално ползване

1. На основание чл. 37и от ЗСПЗЗ пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда по реда на чл.24 а, ал.6,т.4 на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен механизъм. Пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се предоставят под наем или аренда на лица, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ.

2. Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване по категории, площ и начин на трайно ползване за съответното землище се обявява на информационното табло в сградата на общината и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до 1 март. Индивидуалното ползване на мерите и пасищата от общинския поземлен фонд е възмездно по цени, определени от общинския съвет.

3. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите лица, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от

първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

4. Лицата подават заявление по образец до кмета на общината в срок до 10 март, към което прилагат документи, определени в правилника за прилагането на закона. Заявленията се подават лично или по пощата и се регистрират в общинската администрация. Отказът за регистрация подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред областния управител по местонахождението на имота.

5. Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на т.3 и разпределя имотите за всяко землище. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май. При постъпило повече от едно заявление за разпределяне на пасищата за индивидуално ползване комисията разпределя имотите по реда на постъпване на заявленията в общинската администрация.

6. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените по реда на т.5 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по т.3. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

7. Протоколът по т.5 или по т.6 се обявява в кметството и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.

8. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението по т.6 в съответното и съседни землища, по заявление от правоимащото лице в срок до 10 юни, комисията по т.5 предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите по т.5 и/или т.6 и копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

9. Въз основа на протоколите на комисиите по т. 5 и т.6 и след заплащане на наемната или арендната цена кметът на общината, сключва договори за наем или аренда. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. Договорите съдържат данните по т.1, 3, 5 и 6 и се регистрират в общинската служба по земеделие.

10. Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Търговете се провеждат от кмета на общината. Договорите се сключват за една стопанска година.

11. Останалите след провеждане на търга по т.10 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние. Договорите се сключват за една стопанска година.

12.В договорите за наем и аренда се предвижда увеличаване на наемната или арендната цена с официалния инфлационен индекс на потребителските цени, публикуван от Националния статистически институт.

13.Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд, за които са сключени наемни или арендни договори, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

14. При сключване на договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд, които изцяло или частично не попадат в актуалния към датата на подписване на договора специализиран слой по чл. 5, ал. 2 от Наредба № 2 от 17 февруари 2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ, не се дължи заплащане на наемна цена, съответно арендно плащане за две стопански години от сключването на договора.

15.Договорите за наем и аренда:

15.1. могат да се прекратяват или изменят преди изтичането на срока, по искане на ползвателя;

15.2. се прекратяват преди изтичането на срока при промяна на условията по чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ.

16.Общината прекратява договорите за наем и аренда за имоти по чл. 19 от ЗСПЗЗ, сключени по реда на чл. 37и, ал. 12, 13 и 14 от ЗСПЗЗ и предоставени от общинския съвет по реда на § 27 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ДВ, бр. 62 от 2010 г.), след издаване на решението на общинската служба по земеделие и изтичане на стопанската година, в която е издадено решението.

17. Дължимите годишни арендни и наемни вноски за мерите и пасищата от общинския поземлен фонд се заплащат авансово по сметка на общината в следните срокове:

17.1. при подписване на договора - за първата година;

17.2. до 30 септември на предходната календарна година - за всяка следваща година от срока на договора.

Б.Пасища, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд за общо ползване.

По смисъла на ЗСПЗЗ „общо ползване“ е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

Ш. ЧАСТИ ОТ МЕРИ, ПАСИЩА ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ.

Частите от мерите и пасищата, предназначени за косене, са регламентирани в чл. 41, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 11 от 06.04.2009 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 година, издадена от Министъра на земеделието, храните и горите а именно:

„Чл. 41. (2) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват изискванията по ал. 1 и извършват:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват (ДВ, бр. 20 от 2008 г.) - в периода 30 юни до 15 август;

2. косенето ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2010 г., в сила от 09.03.2010 г.) В случаите по ал. 2, подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.”

Да не се извършва коситба в размножителния период на птиците.

IV. ПРОКАРИТЕ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОИТЕ.

Прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопоите.

Като прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопоите да се ползват съществуващите прокари и полските пътища.

V. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ.

1. Условия за опазване и поддържане на пасища, мери и ливади:

1.1 За почвения слой не се допуска:

- нарушаване целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване;
- преминаването и движението с моторни превозни средства в самото пасище;
- едновременното струпване на големи стада с животни на едно и също място за едновременно пашуване и за водопой;

2.1 За биологично разнообразие – опазване и поддържане на местообитанията при паша, не се допуска:

- пашуване на по-голям брой регистрирани животни от посочения в анкетната карта земеделски производител/ регистрация в ОДБХ за общината;
- паленето на огън извън определените, обезопасени и обозначени за това места;
- унищожаването на видовете от флората чрез изкореняване, изкопаване, сеч, промени в ландшафта;
- оставянето на пашуващите животни без надзор;
- внасяне на неприсъщи видове – засяване на култивирани растения в границите на пасището;
- внасяне на минерални торове за подобряване на тревата;
- не се позволява разпръскването на битови отпадъци из пасището;
- собственикът на животните е длъжен да осигури и гарантира изнасянето на битовите отпадъци извън пасището;
- опожаряване на дървесна, храстова и тревна растителност по пасищата с цел предизвикване нов подраст;
- поддържане в добро състояние наличните инфраструктурни обекти за водопой – чешми, корита и др.

При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо да се спазват Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, :

2. Ветеринарна профилактика.

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните., съгласно чл.118, ал.1 от ЗВД. При поява на заразна болест изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към областния управител и кмета на общината епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации (ДДД) предвидени в съответната наредба. Съгласно чл.108, ал. 1 от ЗВД, средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

3. Мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища.

При необходимост, частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища да се засяват с подходящи тревни смеси.

4.Поставяне на навеси.

При поставяне на навеси следва да се спазват разпоредбите на Закона за устройство на територията и Закона за опазване на земеделски земи.

5. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси - при необходимост.

6. Охрана.

Охрана на наетите мери и пасища от общински поземлен фонд е съответно за сметка на ползвателите.

7. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината.

Да се спазват всички правила, условия и разпоредби, разписани в т.1. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите и пасищата.

За неуредени в настоящите правила въпроси се прилагат реда и правилата на Законът за собствеността на земеделските земи и действащото законодателство на Република България.

Съгласно чл.37о, ал.3 от ЗСПЗЗ, и чл.29, ал.3 от Наредбата за стопанисване и управление на земеделските земи от ОПФ, правилата за ползване на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ се обявяват на интернет страницата на общината.

Приложение №4

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОБЩИНАТА И ПОЛЗВАТЕЛИТЕ.

1. Общината е длъжна:

1.1. Да предостави и осигури безпрепятствено ползване на мери, пасища и ливади – публична общинска собственост за ползване от собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в

Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни.

1.2. При недостиг на мери и пасища в дадено землище да предостави в съседно землище.

1.3. Да упражнява контрол за спазване на мерките за опазване, поддържане и подобряване на ползването на пасищата и мерите.

2. Ползвателите на мерите и пасищата са длъжни:

2.1. Да заплащат в срок определения наем за ползване на общинските пасища, мери и ливади;

2.2. Да ползват предоставените мери и пасища за индивидуално ползване единствено за паша на притежаваните и регистрирани пасищни животни, когато са регистрирани земеделски производители с животни;

2.3. Да не разорават предоставените им мери и пасища, и да не променят начина на трайно ползване;

2.4. Да опазват постоянно затревените площи в близост до гори от навлизане на дървесна и храстовидна растителност в тях. Провеждането на сеч на отделно стоящи и групи дървета да извършва съгласно Закона за опазване на селскостопанското имущество;

2.5. Да използват мерите и пасищата щадящо и да районира пашата с оглед на опазването им;

2.6. Задължително да почистват мерите и пасищата от камъни, битови, строителни, промишлени и др. отпадъци;

2.7. При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо да се спазват Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени и определени със Заповед № РД-09-122/23.02.2015 г. на Министъра на земеделието и храните:

Национален стандарт 1.

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;

- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;

- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;

- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2.

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3.

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

Национален стандарт 4.

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30% култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 5.

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- за обработваеми земи - обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;
- за трайни насаждения - укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6.

Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7.

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- директните плащания;
- чл. 46 и чл. 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007;
- следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

2.8. Да поддържат в добро здравословно състояние отглежданите животни /задължителните ваксинации и обезпаразитяване/, с оглед недопускане разпространението на зарази и паразити;

2.9. Да спазват ограниченията на Натура 2000;

2.10. Не се допускат торене и третирането на мерите и пасищата с препарати за растителна защита;

2.11. Да се ползват като прокари за животните до местата за паша и водопой имотите с начин на трайно ползване „прокар“ и/или съществуващите полски пътища;

2.12. Да охраняват и недопускат преминаването на моторни превозни средства;

2.13. Да провеждат необходимите мероприятия по осигуряване на пожарна безопасност в мерите и пасища.

2.14. Ползвателите нямат право да заграждат предоставените им ползване пасища, мери и ливади, както и да изграждат в тях временни постройки без знанието и съгласието на общината, освен в изрично разрешени случаи.